

Vesihuoltolaitoksen maksut valtuusto 16.3.2020 § 1/Keskustan valtuustoryhmän ponsi

225/02.05.00/2020

Tekninen lautakunta 29.09.2020 § 51

Valmistelija: kunnaninsinööri

Vesihuollon maksujen vuodelle 2020 valtuuston käsittelyn yhteydessä Keskustan valtuustoryhmä jätti seuraavan ponsiesityksen:

"Keskustan valtuustoryhmä jättää ponsiesityksen, jotta vesimaksujen hintoja tarkastellaan v. 2020 aikana. Toivomme tarkasteltavan veden

1. Perusmaksuja eri asuinmuotojen suhteen
2. Puhtaan veden hintaa
3. Jäteveden hintaa

sekä näihin vaikuttavien asioiden selvittämistä. Jotta meillä olisi mahdollisuus tarkistaa tilannetta v. 2021 budjettia laadittaessa. Ymmärrämme, että talouspuoli vesihuoltolaitoksella täytyy saada kuntoon, mutta toivomme sen tapahtuvan tasapuolisesti kuntalaisten osalta ja jotta säilytämme kilpailukykyämme mahdollisuuksien mukaan ympäristökuntiin nähden."

Tekninen toimi on tarkastellut aikaisempien vesihuoltolaskelmien määrittämisen perusteita (Sonkajärven vesihuoltolaitoksen talousennuste 21.10.2016), jonka perusteella kunnanhallitus teki päätöksen 28.11.2016 § 203 vesihuoltolaitoksen talouden parantamiseksi. Vesihuoltolaitoksen tulos on ollut edelleen tappiollinen viime vuosina.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2019 on edellytetty aktiivista vesihuoltolaitoksen toiminnan seuranta ja toimenpiteisiin ryhtymistä jotta taloudellinen tilanne tasapainottuu vesihuoltolaitoksen osalta.

Vesihuollon maksujen tulee pitkällä aikavälillä kattaa vesihuoltolaitoksen kustannukset ja investoinnit. Lisäksi maksujen tulee olla kohtuulliset, tasapuoliset sekä kohdistua aiheuttamisperiaatteen mukaan. Perusmaksujen osuus käyttö- ja perusmaksuista on ollut n. 25-30 %.

Perusmaksujen määräytyminen eri asuinmuotojen perusteella on mahdoton toteuttaa, siten, että omakotitaloasunnot, vuokra-asunnot, vapaa-ajan asunnot, kiinteistöyhtiöiden rakennukset, teollisuus- ja tuotantorakennukset hinnoittelu toteutuisi tasapuolisesti eri asuinmuotojen perusteella.

Talousveden hinnan muodostumista ja jäteveden hinnan muodostuminen on toteutettu vesihuoltolaitoksen kirjanpidollisen taseyksikön perusteella. Vesihuoltolaitoksen tulot ja menot kirjautuvat aiheuttamisperiaatteen mukaan kohteittain.

Teknisen lautakunnan kokouksessa käydään läpi vesihuoltolaitoksen tuloista 1-6/2020 ja vesihuoltolaitoksen talousennustetta.

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus

§ 51
§ 142

29.09.2020
26.10.2020

Päätösesitys

Kunnaninsinööri:
Päätösesitys annetaan kokouksessa.

Käsittely: Tekninen lautakunta päättää esittää lausuntonaan valtuuston kokouksessa 16.3.2020 § 1 Keskustan valtuustoryhmän tekemästä ponsiesityksestä kunnanhallitukselle seuraavaa:

Kohdan 1. Perusmaksujen määräytyminen eri asuinmuotojen suhteen on mahdoton toteuttaa siten, että tasapuolinen hinnoittelu toteutuisi omakoti-asuntojen, vuokra-asuntojen, vapaa-ajanasuntojen, kiinteistöyhtiöiden asuntojen, teollisuus-, tuotanto- ja liikerakennusten asuinmuotojen perusteella.

Nykyinen rakennusten kerrosalaneliöihin perustuva seitsemän portainen perusmaksujen jako on mittatarkka ja tasapuolinen järjestelmä. Taulukon korkein taso (> 5000 kerros-m²) leikkaa isojen rakennusten, yli 5000 m² kerrosalan ylittävien rakennusten perusmaksun samansuuruisiksi, kuin 5001 m²:n kerrosalan rakennuksella on.

Kohtien 2. Puhtaan veden hinta ja 3. Jäteveden hinta käyttömaksujen perusteita varten on otettu tilinpäätöstiedot puolivuotisraportti kuluvalta vuodelta 1.1. – 30.6.2020.

Tekninen lautakunta toteaa, että Sonkajärven vesihuollon talousennusteen 21.10.2016 ja vesihuoltolaitoksen 1.1. – 30.6.2020 raportti kustannuspaikkakohtaisena tarkasteluna ei anna perusteita poiketa vuodelle 2021 määrittelystä talousveden ja jäteveden hintojen perus- ja käyttömaksujen korottamisesta 10 %:lla.

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle talousarvioesityksessä 2021 talousveden ja jäteveden perusmaksun ja käyttömaksun korottamista 10 %:lla vuodelle 2021. Korotuksen perusteena on Sonkajärven vesihuoltolaitoksen taloudellisen tilanteen tasapainottaminen. Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että v. 2021 jälkeen talousveden perusmaksut ja käyttömaksut pidetään seuraavat kolme vuotta (2022-2024) v. 2021 tasolla.

Tekninen lautakunta esittää lisäksi kunnanhallitukselle, että Sonkajärven vesihuoltolaitoksesta teetetään ulkopuolisella taholla yhtiöittämisselvitys v. 2021. Yhtiöittämisselvityksen yhteydessä vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuus tulisi arvottaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta sekä tehdä esitys poistosuunnitelman muuttamisesta sellaiseksi, että investointien osalta käytettäisiin perusteena pidempää (esimerkiksi 30 vuoden) tasapoisto-järjestelmää.

Lopuksi tekninen lautakunta toteaa, että Sonkajärven vesihuoltolaitos on pienemmän kunnan vesihuoltolaitos. Kun vesihuoltolaitosten tehokkuuden vertailua tehdään, tulisi sitä tehdä suhteuttamalla laskutettuja vesi- ja jätevesimääriä verkostopituuksien tai verkoston pituutena per asiakas. Sonkajärven vesimäärät ovat melko pieniä per verkostometri ja metrimäärät suuria per asiakas. Sonkajärven vesihuoltolaitos ylläpitää verkostoja laitoksiin kahdessa taajamassa kattavasti ja Jyrkällä, joten asiakkaita vesihuoltolaitoksen toimialueella on maantieteellisesti arvioituna hyvin laajalla alueella.

Keskustelun jälkeen kunnaninsinööri teki seuraavan muutetun päätösesityksen:

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle yhtenä vaihtoehtona, että vesihuoltolaitoksen 1.1.2020 alkaen voimassa ollutta perusmaksun kerrosalaan perustuvaa määrätymisperustetta muutetaan niin, että kerrosalataulukon 0-100 kerrosala m² ja 101-250 kerrosala m² yhdistetään 0-250 kerrosala m² perusteeksi nykyisten alimpien taksojen mukaisesti:

Kerrosala m ²	Talousvesi €/kk	Alv 24 % €/kk	Talousvesi yht. €/kk	Jätevesi €/kk	Alv 24 % €/kk	Jätevesi yht. €/kk
0-250	6,29	1,51	7,80	13,48	3,24	16,72
251-500	18,95	4,55	23,50	40,50	9,72	50,22
501-1000	31,61	7,59	39,20	67,53	16,21	83,74
1001-2000	63,20	15,17	78,37	134,98	32,38	167,38
2001-5000	101,18	24,28	125,46	216,04	51,85	267,89
>5000	151,71	36,41	188,12	324,01	77,76	401,77

Tekninen lautakunta päätti keskustelun ja harkinnan perusteella esittää kunnanhallitukselle, että vesihuollon perus- ja käyttömaksujen korotusta ei tehdä v. 2021. Kustannusten nettovaikutus on tulojen vähentyminen -100 000 € ja mikä tulee huomioida TA 2021 vesihuoltolaitoksen talousarviossa.

Tekninen lautakunta esittää lisäksi kunnanhallitukselle, että Sonkajärven vesihuoltolaitoksesta teetetään ulkopuolisella taholla yhtiöittämisselvitys v. 2021. Yhtiöittämisselvityksen yhteydessä vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuus tulisi arvottaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta sekä tehdä esitys poistosuunnitelman muuttamisesta sellaiseksi, että investointien osalta käytettäisiin perusteena pidempää (esimerkiksi 30 vuoden) tasapoisto-järjestelmää.

Lopuksi tekninen lautakunta toteaa, että Sonkajärven vesihuoltolaitos on pienemmän kunnan vesihuoltolaitos. Kun vesihuoltolaitosten tehokkuuden vertailua tehdään, tulisi sitä tehdä suhteuttamalla laskutettuja vesi- ja jätevesimääriä verkostopituuksien tai verkoston pituutena per asiakas. Sonkajärven vesimäärät ovat melko pieniä per verkostometri ja metrimäärät suuria per asiakas. Sonkajärven vesihuoltolaitos ylläpitää verkostoja laitoksiin kahdessa taajamassa kattavasti ja Jyrkällä, joten asiakkaita vesihuoltolaitoksen toimialueella on maantieteellisesti arvioituna hyvin laajalla alueella.

Päätös

Tekninen lautakunta:

Tekninen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle yhtenä vaihtoehtona, että vesihuoltolaitoksen 1.1.2020 alkaen voimassa ollutta perusmaksun kerrosalaan perustuvaa määrätymisperustetta muutetaan niin, että kerrosalataulukon 0-100 kerrosala m² ja 101-250 kerrosala m² yhdistetään 0-250 kerrosala m² perusteeksi nykyisten alimpien taksojen mukaisesti:

Kerrosala m ²	Talous- vesi €/kk	Alv 24 % €/kk	Talous- vesi yht. €/kk	Jätevesi €/kk	Alv 24 % €/kk	Jätevesi yht. €/kk
0-250	6,29	1,51	7,80	13,48	3,24	16,72
251-500	18,95	4,55	23,50	40,50	9,72	50,22
501-1000	31,61	7,59	39,20	67,53	16,21	83,74
1001-2000	63,20	15,17	78,37	134,98	32,38	167,38
2001-5000	101,18	24,28	125,46	216,04	51,85	267,89
>5000	151,71	36,41	188,12	324,01	77,76	401,77

Tekninen lautakunta päätti keskustelun ja harkinnan perusteella esittää kunnanhallitukselle, että vesihuollon perus- ja käyttömaksujen korotusta ei tehdä v. 2021. Kustannusten nettovaikutus on tulojen vähentyminen -100 000 € ja mikä tulee huomioida TA 2021 vesihuoltolaitoksen talousarviossa.

Tekninen lautakunta päätti lisäksi esittää kunnanhallitukselle, että Sonkajärven vesihuoltolaitoksesta teetetään ulkopuolisella taholla yhtiöittämisselvitys v. 2021. Yhtiöittämisselvityksen yhteydessä vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuus tulisi arvottaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta sekä tehdä esitys poistosuunnitelman muuttamisesta sellaiseksi, että investointien osalta käytettäisiin perusteena pidempää (esimerkiksi 30 vuoden) tasa-poisto-järjestelmää.

Lopuksi tekninen lautakunta toteaa, että Sonkajärven vesihuoltolaitos on pienemmän kunnan vesihuoltolaitos. Kun vesihuoltolaitosten tehokkuuden vertailua tehdään, tulisi sitä tehdä suhteuttamalla laskutettuja vesi- ja jätevesimääriä verkostopituuksien tai verkoston pituutena per asiakas. Sonkajärven vesimäärät ovat melko pieniä per verkostometri ja metrimäärät suuria per asiakas. Sonkajärven vesihuoltolaitos ylläpitää verkostoja laitoksiineen kahdessa taajamassa kattavasti ja Jyrkällä, joten asiakkaita vesihuoltolaitoksen toimialueella on maantieteellisesti arvioituna hyvin laajalla alueella.

Kunnanhallitus 26.10.2020 § 142

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää, että vesihuoltolaitoksen 1.1.2020 alkaen voimassa ollutta perusmaksun kerrosalaan perustuvaa määräytymisperustetta muutetaan niin, että kerrosalataulukon 0-100 kerrosala m² ja 101-250 kerrosala m² yhdistetään 0-250 kerrosala m² perusteeksi nykyisten alimpien taksojen mukaisesti:

Kerrosala m ²	Talous- vesi €/kk	Alv 24 % €/kk	Talous- vesi yht. €/kk	Jätevesi €/kk	Alv 24 % €/kk	Jätevesi yht. €/kk
0-250	6,29	1,51	7,80	13,48	3,24	16,72
251-500	18,95	4,55	23,50	40,50	9,72	50,22
501-1000	31,61	7,59	39,20	67,53	16,21	83,74
1001-2000	63,20	15,17	78,37	134,98	32,38	167,38
2001-5000	101,18	24,28	125,46	216,04	51,85	267,89
>5000	151,71	36,41	188,12	324,01	77,76	401,77

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus§ 51
§ 14229.09.2020
26.10.2020

Kunnanhallitus päättää, että vesihuollon perus- ja käyttömaksujen korotusta ei tehdä v. 2021. Kustannusten nettovaikutus on tulojen vähentyminen -100 000 € ja joka on huomioitu vuoden 2021 talousarvioesityksessä.

Kunnanhallitus päättää, että Sonkajärven vesihuoltolaitoksesta teetetään ulkopuolisella taholla yhtiöittämisselvitys v. 2021. Yhtiöittämisselvityksen yhteydessä vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuus tulisi arvottaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta sekä tehdä esitys poistosuunnitelman muuttamisesta sellaiseksi, että investointien osalta käytettäisiin perusteena pidempää (esimerkiksi 30 vuoden) tasapoisto-järjestelmää.

Päätös

Kunnanhallitus:
Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Otteen oikeaksi todistaa

Sonkajärvellä 27.10.2020

Katja Tornberg
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

tekninen lautakunta